

- 1189 -

הכנסת השמינית
מושב שני

פרוטוקול מס' 86
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
ביום ג', כ"א באדר תשל"ה - 4.3.75, שעה 08.30

נ כ ח ר :

- חברי הוועדה:
- י. תמיר - יו"ר
 - נ. אליעד
 - ח. אבו-רביע
 - א. אבו-חצירא
 - י. בארי
 - א. גיבלבר
 - א. הרליץ
 - א. ורדיגר
 - ס. ורטמן
 - ת. טובי
 - ב. מואב
 - ב. צ. קשת
 - ד. קורן

מוזמנים:

- ד. ברזילי - מרכז השלטון המקומי
- ז. מליון -
- מר רותם - משרד הפנים
- מר שחם -
- מר שפט -
- מר קראפט -
- מר לני -
- מר דוידוביץ -
- מר קלוגמן - המשפטים
- ח"כ מ. בן-פורת

מזכיר הוועדה:

- י. ברזני

ר ש מ ה :

- א. אדלר

סדר-היום:

1. חוק הרשויות המקומיות (בחירה ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (המשד);
2. מסקנות ועדת הפנים בענין כריחת חורש עצי-אלון עתיקים בגבעת-עדה;
3. מסקנות ועדת הפנים בענין הריסת בית עבו בצפת;
4. חוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנונת רכוש) (המשד).

(תק"ל - 4.3.75)

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. חמיר:

1. חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם)

עד כה אישרנו את הסעיפים 1, 2 ו-3, בסעיף 4 נשאר פתוח סעיף (ב), לאחר שהוספנו בו פסקה האומרת שראש העיר חייב להיות אזרח המדינה.

היו"ר י. חמיר:

סעיף 5

בסעיף זה עלינו עוד להכריע בשאלה של מספר החתימות הנדרש להגשת מועמד

היו"ר י. חמיר:

לראשות העיר.

המספר כבר אושר: 750. נשארה פתוחה עוד שאלת האחוז, ומשרד הפנים הבטיח

מ. בן-פורת:

להביא לנו לוח.

מר קראפט:

הבאתי אתי טבלה לפי סעיף 38 של החוק המקורי, הבנויה על בסיס של חלוקה לפי ארבע קבוצות של רשויות מקומיות, על סמך מספר בוחרים בהן. גרשויות שיש בהן עד 5,000 בוחרים - מספר החותמים הנדרש להגשת מועמד יהיה לא פחות מ-5% מכלל מספר הבוחרים. ביישובים בני 5,000 עד 25 אלף בוחרים יידרשו 350 חתימות לפחות (שהן כ-1,4%); ביישובים של 25 אלף עד 100 אלף בוחרים יידרשו 450 חתימות, וביישובים של למעלה מ-100 אלף בוחרים יידרשו 750 חתימות, כפי שכבר הוחלט כאן. בעמוד 2 של הרשימה שקיבלתם יש חלוקה מדוייקת של היישובים לפי מספר הבוחרים שבהם.

עשינו גם חלוקת-ביניים בכל קטגוריה. ביישוב של 5,000 בוחרים יידרשו 300 חתימות; ביישוב של 10 אלפים עד 25,000 בוחרים יידרשו 350 חתימות; ביישוב של 25 אלף עד 50 אלף בוחרים יידרשו 400 חתימות, ומ-50 אלף עד 100 אלף - יידרשו 500 חתימות. כלומר, ההצעה מדברת על מספר אבסולוטי של חתימות הנדרש, ולא על אחוזים, כשהמספר האבסולוטי נקבע על בסיס של אחוזים.

היו"ר י. חמיר:

האמת היא שהנושא הזה של מספר החתימות הנדרש הוא שולי בלבד במאבק על ראשות השלטון המקומי. אבל יש לו השפעה פסיכולוגית מבחינת מידת הרצינות שאנחנו מייחסים לרשימות המוגשות. משום כך נראה לי שמר קראפט הקל מדי. ברשויות הקטנות הוא מדבר על 5% מכלל הבוחרים שיידרשו לחתום על רשימת מועמדים, שזהו מספר עצום של חתימות ליישוב קטן בו מכירים הכל זה את זה, ולעומת זה בעיר גדולה כמו ת"א די ב-750 חתימות, שהם כ-0,05%.

מר רותם:

אני באמת מציע שביישובים של עד 10 אלפים בוחרים יידרשו רק 3%

חותמים, ולא יותר.

היו"ר י. חמיר:

אני מציע להוריד את האחוז ביישובים הקטנים, ולהגדיל את מספר החותמים הנדרש בערים הגדולות, כי אי-אפשר להעניש יישובים קטנים. אני מסכים עם הצעתו של מר רותם שביישובים הקטנים של עד 10 אלפים בוחרים יידרשו חתימות של עד 2,5% או 3% מכלל בעלי זכות הבחירה. ביישובים של 10 אלפים עד 30 אלף בוחרים יידרשו 500 חתימות, ביישובים של 30 עד 50 אלף יידרשו 600 חתימות, וביישובים של 50 אלף בוחרים יידרשו 750 חתימות.

ז. מליון:

אני רוצה לחזור ולהזכיר שמדובר כאן ברשימת חותמים שניה. כי כאן מדובר על הגשת מועמדות של ראש העיר, וכבר נקבע שראש העיר חייב לעמוד בראש רשימת מועמדים למועצה, שלה נדרשות חתימות לחוד. האם מועמד שלא קיבל את מספר החתימות הדרושות לפי סעיף זה - רשימתו תהיה פסולה למועצה?

מ. רותם:

לא.

ז. מליון:

אם כך - יש כאן סתירה. מכל מקום, לא הייתי מציע לדרוש איסוף כפול של חתימות, משום שממילא אומרים שכל מי שעומד בראש רשימה בבחירות למועצה - מועמד לבחירות לראשות העיר.

א. גיבלבר:

בערים של 25 אלף בוחרים ומעלה ממילא 3% מן הבוחרים הם כבר 750. משום כך הייתי מציע לבטל את כל החלוקה, ולקבוע שמספר החותמים הנדרש הוא 750, או 3% מכלל הבוחרים. במקרה כזה יעדיפו העיריית הגדולות את המספר של 750, ואילו הישובים הקטנים יעדיפו את ה-3%.

ז. ירון י. תמיר:

אני מסכים.

מ. בן-פורת:

גם אני.

מ. רותם:

מר מליון ערבב כאן שני דברים. בסעיף קודם קבענו מספר קוליפיקציות לגבי מועמד לראשות העיר: שהוא חייב להיות אזרח ישראלי, ונוסף לכך הוא חייב לעמוד גם בראש רשימה למועצה. לאחר מכן, אם הוא רוצה להיות ראש עיר - הוא חייב להגיש את מועמדותו בנפרד, עם מספר חתימות נפרד. אין זה אומר שכל מי שעומד בראש רשימה למועצה - אוטומטית מועמד גם לראשות העיר.

י. בארי:

אני חוזר על הצעתי שהצעתי בישיבה קודמת, שבערים גדולות כמו ירושלים ות"א מספר החתימות הנדרש יהיה 2,000 או 2,500.

ת. טובי:

כל רשימת מועמדים רשאית להציג מועמד לראשות העיר. אבל אפשרות זו מצטמצמת אם אתה דורש רשימת חתימות שניה. אני מציע אפוא לקבוע במפורש שכל רשימת מועמדים יכולה אוטומטית להציג מועמד לראשות העיר, ואלטרנטיבית אני מציע להעמיד את מספר החתימות הנדרש על 1%, או 250 חתימות.

ז. מליון:

האם רשימת החתימות הנדרשת להגשת המועמדות לראשות העיר היא נוסף על החתימות הנדרשות להגשת הרשימה שהמועמד מופיע בראשה?

מ. סלוגמן:

כן. אלה יכולים להיות אותם אנשים שיחתמו בשתי הפעמים, אבל הם חותמים בשתי רשימות בנפרדת.

מ. בן-פורת:

צריך לומר במפורש בחוק שאלה יכולים להיות אותם אנשים שיחתמו בשתי הרשימות. משום שחוק הבחירות אומר על אדם לחתום על יותר מרשימה אחת או לחתום ביותר ממועמד אחד, ואני חושש מפני פירוש אפשרי של הסעיף הזה גם לגבי הרשימות כאן.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
4.3.75

ה'נ"ר י. חמיר:
אין חולקים על האפשרות של אותם אנשים לחתום על שתי הרשימות - של המועמד לראשות העיר, ושל הרשימה למועצה שהמועמד הנ"ל עומד בראשה, אם כי יש איסור על אדם לחתום על שתי רשימות של שתי מפלגות שונות. אני מבקש שהיועצים המשפטיים ינסחו את הסעיף בהתאם.

ג. ז. קשת:
זה לא מדויק. אינני סבור שאדם שחתם על רשימה של מפלגה מסוימת למועצה, מצוץ מלחתום עבור מועמד לראשות העיר שהוא ממפלגה אחרת.

ושאלה אחרת: אנו מדברים כאן על החתימות הנדרשות להגשת רשימה. מה בדבר הערבון הכספי, כנדרש ממפלגות ההולכות לבחירות לכנסת?

מר רותם:
על כך מדבר סעיף 8.

בסעיף 4 הצעתי בישיבה קודמת להוסיף פסקה האומרת: "מי שמכהן כראש רשות מקומית שלוש שנים לפני מועד הגשת רשימת המועמדים לפי חוק הבחירות - זכאי להיבחר כראש רשות בכל רשות מקומית". טרם הוצבע על ההצעה הזאת.

ג. בן-פורת:
בישיבה קודמת כבר דחינו אותה.

מחליטים:
1. לקבל את הצעת ח"כ גיבלבר האומרת שמספר החתימות הנדרש הוא 750, או 3% מבעלי זכות הבחירה במקום.

הסתייגות: ג. אליעד:
ח. טובי (כל רשימה רשאית להציע מועמד לראשות העיר. אלטרנטיבית: מספר החתימות הנדרש יהיה 250, או 1% מכלל בעלי זכות הבחירה).

2. לקבל את סעיף 5 בחוספת התיקון שאושר לעיל.

סעיף 6

ג. ז. קשת:
ההצעה שבמקרה שנפטר המועמד לראשות העיר יעמוד במקומו מי שקבעו אלה שהציעו את מועמדותו של הנפטר, גם אם אין המועמד השני הזה בא במקום שני ברשימה אחרי המועמד שנפטר.

א. ורדיגר:
ומה בנוגע למועמד שהתפטר לפני הבחירות? למה רק מועמד שנפטר?

מר שפט:
הבעיה התעוררה אגב פטירתו של מר קריניצי ז"ל. אז אמרנו: את רשימת המועמדים מגישים ביום ה-33 לפני הבחירות. כל מיני דברים יכולים לקרות מאז ועד ליום הבחירות. בעיר שיש בה 2 מועמדים בלבד - ישאר אז רק מועמד אחד. נסינו לבחון מהו התאריך המאוחר ביותר שבו ניתן עוד לקבוע מועמד אחר במקום זה שנפטר, והגענו ליום ה-8 שלפני הבחירות. משום שאם ישאר רק מועמד אחד - למעשה לא יהיו בחירות באותו מקום. אמרנו אפוא: אם זה קורה ממש סמוך ליום הבחירות - אין ברירה. אבל אם יש עוד זמן, יותר מ-10 ימים לפני יום הבחירות - נוותר על כמה מהליכי הבחירות הנדרשים כרגיל, ובלבד שיהיה גם מועמד נגדי.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
4.3.75

ומה יקרה באמת במקרה של התפטרות?

הינ'ר י. תמיר:

התפטרות היא מעשה רצוני של המועמד, והרשימה שהציגה אותו כמועמדה צריכה

מר שפט:

היתה לדעת את מי היא מציגה.

ובמקרה שהמועמד מתפטר מחמת מחלה, שלו או של בן-משפחה, כשהוא רואה

הינ'ר י. תמיר:

שלא יוכל למלא את תפקידו כראוי?

הכללת מי שהתפטר בסעיף זה עלולה להביא להגשת מועמדי-סרק ע"י מפלגות.

מר שפט:

זהו סעיף טכני ומתוחכם, הקשור ברעיון שהמועמד צמוד למעשה לרשימה. לכן אמרנו: מתוך אותה רשימה יוצב מועמד אחד במקרה שהראשון נפטר, ללא הליכים מסויימים של הבחירות, בתנאי שזה ייעשה לא יאוחר מהיום ה-8 שלפני הבחירות.

אני רוצה לחזור ולהפנות את תשומת הלב לקשר של הסעיף הזה עם סעיף 25,

י. בארי:

האומר: "נפטר או התפטר ראש רשות לפני תחילת כהונתו או תוך כדי תקופת כהונתו...". לדעתי צריך אותו כלל לחול גם על מועמד לפני הבחירות, ואני מציע אפוא גם בסעיף 6 לכתוב "נפטר או התפטר".

מדובר בחוק הזה על בחירה אישית של ראשי עיר. כלומר, הכוונה היא קודם

מ. בן-פורת:

כל לבחירה אישית, ורק כמחשבה-שניה הוספנו שהוא צריך גם לעמוד בראש רשימה, כי למפלגה יש מה לומר. היא נכנסת להוצאות כספיות, ואם המועמד שלה נפטר לפני הבחירות - יש צדק בדרישה לאפשר לה לקבוע מועמד אחר במקומו. אבל אין ההגיון הזה חל על התפטרות. האמת היא שהנושא הזה לא נדון בזמנו בהרחבה בוועדת החוקה.

אני הייתי מציע לכתוב: "התפטר או נמנע ממנו". כי ייתכן שהוא חולה,

הינ'ר י. תמיר:

אבל מסרב להתפטר מרצונו.

במקרה זה יקבע הבוחר אם הוא רוצה בו או לא.

מ. בן-פורת:

אתה צודק.

הינ'ר י. תמיר:

אם המועמד התפטר - ובסופו של דבר אני חוזר: סובר בבחירה אישית - אין

מ. בן-פורת:

המפלגה צריכה להעמיד מועמד אחר במקומו. כי הרי יש סיבות שונות להתפטרותו של מועמד כזה. ייתכן שהרשימה שהציגה אותו אינה נראית לו עוד. ואז, למרות שנקודת המוצא היא כאמור בחירה אישית של איש, אתה נמצא מוציא את האיש ומשאיר את הרשימה.

אני אינני רואה את ההגיון בדבריו של ח"כ בן-פורת. אני רוצה למנוע

ב. אליעד:

אפשרות של לחץ מצד המועמד על הרשימה ע"י שיכול בכל רגע לאיים בהתפטרות, שאז אין לאותה רשימה עוד מועמד. מכל מקום, כל הניכוח הזה רק מחזק אותי בדעתי שכל ה"רכבת" הזאת שמנסיים לצרף למועמד לראשות העיר היא מיותרת, ואני מציע שגלך בדרך הנהוגה בארה"ב: שהבחירה תהיה בעת ובעונה אחת של ראש העיר ושל סגנו.

מקומה של ההצעה הזאת בסעיף 4(ב).

י. בארי:

במידה והצעתי לחקן את סעיף 4(ב) לא
תתקבל - אני מציע להוסיף בסעיף 6

נ. אליעד:

"נפטר או התפטר".

א. נרדינג:
לדעתי אין הגיון שלא לכלול במסגרת
סעיף 6 גם מקרה שהמועמד התפטר. היה
הגיון בדבריו של ח'כ בן-פורת אילו הציע שאם מועמד נפטר - יידחו
הבחירות באותו מקום לחודש ימים, כיוון שהוא היה מועמד לבחירה אישית.
אבל אותו הגיון שחל על מועמד שנפטר - חל גם על מועמד שהתפטר, ולכן
אני מציע להוסיף בסעיף 6 "או התפטר".

מ. נרמון:
יש בחוק הזה תקופה של חלל ריק. סעיף
6 מדבר על התקופה עד 10 ימים לפני
הבחירות. סעיף 25 מדבר על התקופה שלאחר הבחירות. אבל מה במקרה
שמועמד נפטר בתוך 10 ימים לפני יום הבחירות? אני מציע לשקול שתי
אפשרויות: או לוחות את הבחירות במקרה כזה, או לומר שהמועצה תבחר
בראש העיר, אחרי היבחרה.

אם מועמד התפטר לפני הבחירות - אני
סבור שלא צריך להציב מועמד אחר במקומו, כי המפלגה צריכה הייתה לשקול
בראש את מי להציב.

ו. ברזילי:
ככל שמעמיקים בפרטים בסעיפים השונים -
ההרגשה היא שמהחוק היפה של בחירות
אישיות ישאר רק השם, ולא התוכן. אין ספק שקיימת עדיפות עצומה
למפלגות הגדולות, וברור שאלו חוששות מכל הענין הזה של בחירות
אישיות. אבל החוק הזה חוטם את הדרך לא בפני המפלגות הגדולות, אלא
דווקא בפני מועמדים חדשים, כפי שבא לידי ביטוי גם בדרישה ל-750
ההימנות, דרישה שלגבי המפלגות הגדולות אין בה בעיה. כשמדברים על
החובה להצמיד את המועמד לרשימה מסוימת - הדבר יוצר דילמה גם אצל
הגוחר, בפרט כשמצמידים אותו לבא אחריו ברשימה, ואז נוצר החשש שראש
העיר הנבחר אישית לא יצליח בסופו של דבר, כפי שקיוו, להתעלות מעל
למפלגתו.

ומה שנוגע למועמד שהתפטר - הבחירות
כזאת לפני הבחירות יכולה להיות גם מכוונת. מפלגה כלשהי יכולה להציב
בראשה מועמד שהוא אטרקטיבי לנוחר, וכרגע המכריע יתפטר המועמד הזה
ובמקומו יבוא המועמד שהמפלגה מלכתחילה רצתה בו. בפרט בסעיף 10 אומר
שאם נפטר המועמד יום אחד לאחר הבחירות - אין עוד למעשה בחירה אישית
והמועצה היא שתבחר בראש העיר.

לי נראה שאבחירות צריכות להיות
אישיות ממש, גם במקרה של התפטרות או פטירה אחרי הבחירות. בכל מקרה
כזה צריך להיערך סיבוב נוסף של בחירה אישית. עי"כ נמנע אפשרות של
כל מיני קומבינציות.

א. אבו-חצירא:
גם אני סבור שבסעיף 6 חייבים להוסיף
"או התפטר", עם כל ההבדל שבין מקרה
של פטירה ומקרה של התפטרות בענין זה. אני מזהיר מפני אידיאליזם
אנטי-מפלגתי מופרז. אל נחשוב שבחירה ישירה של ראשי ערים חיסלה את
המפלגות. המועמדים בעלי הסיכויים הגדולים ביותר עדיין הם נציגי
המפלגות. ומפלגה יכולה גם לטעות בבחירת מועמדה, וימים אחדים לפני
הבחירות היא יכולה להשאר לפתע ללא כל מועמד ובכך להיות מוצאת מן
המירוץ. ומה גם שהתפטרותו של מועמד יכולה לנבוע גם מנימוקים לא-
אידיאולוגיים. אנחנו נותנים כאן שוט עצום בידי מועמד, שיכול להוביל
מפלגה שלמה באף, לאחר שזו השקיעה הון תועפות במערכת הבחירות ותימצא
כאלצת להיכנע לתכתיבים של המועמד או לצאת מן המירוץ.

מה דעתך שבמקרה כזה ייקבע סיבוב
בחירות נוסף?

הינר י. תמיר:

אי-אפשר לתת מפלגה שלמה בידי אדם
אחד. אני אומר זאת גם כראש עיר.

א. אבו-חצירא:

לא רק בחבר מפלגה.

איך אחה, כראש עיר, מרגיש את הזיקה
הזאת שלך למפלגה?

ג'ורג' י. חסיר:

אין כל קשר בין הזיקה למפלגה, ולו
ההדוק ביותר, לבין הניהול היומ-
יומי של העיר. יש מספר נקודות שבהן ראש העיר יכול לכוון דברים:
קבלת עובדים, עזרה גדולה או קטנה יותר למוסדות מסויימים. אבל לא
בניהול יום-יומי של העיר. אני מבטיח לך שאין ראש עיר אחד שבכל בוקר
בשהוא מגיע למשרד יושב וחושב: מה אוכל לעשות היום בעיר למען מפלגתי.

א. אבו-חצירא:

ההנחיות שהציע בעניין זה ח"כ ורסטמן
מקובלות עליי. נפטר אדם, או התפטר - צריך לתת למפלגה זכות לגיטימית
להיות קיימת, בין אם ע"י דחיית הבחירות לשבוע או בדרך אחרת.

החוק הזה בלאו הכי מזכיר אפשרות של
סיבוב נוסף של בחירות (לפי אחת
האלטרנטיבות של סעיף 9), במקרה שאף אחד מן המועמדים לא קיבל את
הרוב הדרוש. ואם כך - אני מציע לקבוע סיבוב שני גם כאן, כשמועמד
נפטר לפני הבחירות.

ג. מואב:

במקרה שמועמד התפטר - אפשרות כזאת
של התפטרות ימים אחדים לפני הבחירות פותחת פתח לקנוניות לאי-ספור
בין המפלגות. והרי כל הצעתהחוק הזאת באה כדי למנוע אפשרות כזאת של
קנוניות ע"י המפלגות.

להיפך. עי"כ אתה מסביר את המפלגה
בידי המועמד, ולא להיפך.

ג. אליעד:

מר ברזילי אמר בפירוש שזהו פתח
לקנוניות במפלגות.

ג. מואב:

סעיף 6 כפי שמנוסח מפלה לרעה רשימות
המשתתפות בבחירות זו הפעם הראשונה. כי אם התקבל ההצעה בדבר הצורך
ב-750 חתימות - תצטרך לפי סעיף 6 לגייס אותם 750 חותמים לגבי
המועמד החדש כשהמועמד הקודם נפטר, וזה בלתי אפשרי. אני מציע אפוא
שאם נפטר מועמד או התפטר - ייערך סיבוב נוסף של בחירות.

א. גיבלבר:

אני תומך בהצעה להוסיף בסעיף 6 את
המלים "או התפטר". כלומר: גם במקרה
שהמועמד התפטר - הרשימה תקבע מועמד אחר במקומו, גם אם ייתכן שבמקרה
אחר רשימה מסויימת תבצל זאת לרעה והמועמד יתפטר ביודעין כדי לאפשר
למועמד אחר לבוא במקומו. אבל זה עדיף על פני האפשרות של ניצול המפלגה
לרעה ע"י המועמד.

אם נפטר אדם 10 ימים לפני הבחירות
- אני מקבל את ביטול הבחירה האישית באותו מקום, ואז המועצה תבחר.
אבל אם הוא התפטר - זהו עניין אחר, כי כאן יש אפשרות לשרירות. וכאן
אני מציע, בסעיף 10, להשאיר רק "נפטר".

מר שפט:
אני מציע לראות את הסעיפים 4 (ב),
6 ו-10 כמכלול אחד, כשהפתרון לגבי

המכלול כולו מבוסס על מספר הנחות.
ראשית - אין דוחים בחירות. יום
הבחירות הוא יום קבוע, ואין סיבוב שני. ואם כך - מתעוררת השאלה מה
עושים כשקורים דברים שונים. למשל: נפטר אדם בין מועד הגשת הרשימה
ובין יום הבחירות. כאן נכנסת החלוקה לתקופות. סעיף 6 מדבר על ביטול

מר שפט:

כל ההליכים הנדרשים לגבי מועמדים בתקופה האחרונה, אבל כל זה עד 10 ימים לפני הבחירות.

מכל מקום, כשמדובר במועמד שנפטר - הבעיה היא תיאורית בלבד, כל עוד אינך כולל בזה גם מקרה של התפטרות. ברגע שאחה כולל גם התפטרות - הבעיה נעשית קונקרטית מאד, ולא תיאורית. ועדת החוקה היתה ערה מאד לאפשרות של קנוניות. כי אם מפלגה מעוניינת לבטל את הבחירות האישיות ולקבוע בחירות ע"י המועצה - היא תקבע לה דשימה אלטרנטיבית, ותואג לכך שבתקופה הרלבנטית המועמד הראשי שלה יתפטר.

עכ"פ, המפתח הוא בשתי החלטות עקרוניות: בסעיף 4 (ב) ובסעיף 9, וכל יתר הדברים נובעים מאליהם.

י. באר:

כל הסעיפים שמנה מר שפט, סעיפים 4 (ב), 6, 9, 10 ו-25 - כבר מוחאמות לאפשרות שבסעיף 9 תתקבל גירסה א' או ב', אבל לא גירסה ג', השוללת את האפשרות של בחירת ראש הרשות ע"י המועצה ומדברת על בחירתו בטיבו שני.

באשר להבחנה שבין סעיף 6 וסעיף 10 - אם בסעיף 10 אומרים שלא להכניס "או התפטר", אפשר לשקול את הצעתו של ה"ב גיבלבר בקשר לסעיף 6.

י. מלינו:

בחקשה מאד לקבוע את עמדתנו בכל הסעיפים האחרים אם לא נדע מה החלטתנו בעיקר בסעיף 4 (ב). אנחנו מחכים אפוא לראות מה תחליטו בסעיף 4 (ב).

מר רותם:

לדעתי מייחסים משקל רב מדי לאפשרות של פטירתו של אחד המועמדים. במשך השנים הופיעו אצלנו 7500 רשימות, ומקרה כזה לא קרה אלא פעם אחת בלבד. ואם יקרה מקרה אחד כזה גם בעתיד - לא יהיה שום אסון אם הבחירות באותו מקום יידחו לחודש ימים. אם רוצים שהבחירות יהיו הוגנות, צריך לזמו: נפטר מועמד תוך אותם 30 יום מאז הגשת הרשימה ועד לבחירות - צריך לדחות את הבחירות לחודש ימים. כי אם מדברים על בחירות אישיות - צריך לאפשר להציג את המועמד החדש ולהביאו לפני הציבור, כדי שידע בעד מי הוא בוחר, וזאת לא ייתכן לעשות תוך 8 ימים. אני מציע אפוא לומר שאם נפטר מועמד אחרי הגשת רשימת המועמדים - ידחה שר הפנים את הבחירות באותו מקום למועד מאוחר יותר.

מה שנוגע למועמד שהתפטר - הדי איננו מחליטים שלא להשתמש יותר בכסף משום שיש זייפנים, או שלא לנסוע במכוניות משום שיש תאונות-דרכים. המפלגות צריכות לדאוג לכך שהמועמדים שהן מציגות לתפקיד ראשי הערים לא יהיו אנשים שיש כלפיהם חשד שיעשו קנוניות. איננו צריכים לבנות חוק המבוסס על חשש מפני קנוניות. זה גם שבעבור ארבע שנים יכול הבוחר בסופו של דבר להחליף את ראש העיר אם באמת היתה קנוניה.

משום כך אני מציע, במקום 8 ימים לפני הבחירות לכתוב: נפטר מועמד - ידחה שר הפנים את הבחירות למועד מאוחר יותר, ולא להוסיף שום דבר בנוגע לאפשרות של התפטרות.

ג. אליעד:

הסבריו של מר רותם משכנעים בנוגע למועמד שנפטר. מקרים כאלה הם באמת נדירים, ואין זה אסון במקרה כזה לדחות את הבחירות לחודש. אבל אותי מדאיג הנושא השני, מקרה של התפטרות. ייתכן שאדם מוצא לנכון להתפטר לפני הבחירות לאו דווקא בגלל קנוניה, אלא בגלל מצב בריאות, שלו או של בן-משפחתו. נכון שאיננו חולים להשתמש בכסף בגלל זייפנים, אבל לא צריך לפתוח פרצה לגנב. לא צריך לאפשר למפלגה להחליף ברגע האחרון את המועמד שלה, מסיבות כלשהן, ע"י האפשרות לדחות את הבחירות, ולא ייתכן שהחוק הזה לא יתן תשובה למקרה שמועמד צריך בכל זאת להתפטר. עוד לפני הבחירות. מכאן שנראה לי כי אין ברירה אלא להוסיף בסעיף 6 "או התפטר".

היו"ר י. תמיר:

אנו מדברים כאן למעשה על פשרה בין הדרך המרחיקה-לכת של בחירה אישית ישירה של ראשי ערים, ובין בחירה של רשימות מפלגתיות. בין אם אנו דוברים ובין אם לאו - יושבים כאן נציגי מפלגות. גם באנגליה, שם הבחירות הן באמת אישיות, רוב המועמדים נבחרים או מומלצים ע"י המפלגות. זהו תהליך דימוקרטי שעדיין לא נמצא טוב ממנו, עם כל החסרונות שיש במשטר המפלגתי.

ולדב ברזילי אני רוצה לומר: אין כאן אילוץ מטעם המפלגות, אלא ויתור מצידן, נסיון ללכת בדרך-ביניים בין מה שהיה קיים עד כה ובין אוטופיה רצויה אבל שאיננה כרח-ביצוע, של בחירות אישיות ממש. בסופו של דבר, גם מאחורי מועמדים-אישים יקומו מפלגות.

יש אצלנו פילוסופיה סוזרה: אנחנו רואים בבחירות חוזרות מעין קנס, הענשת הציבור. ואין זה כך. זהו אקט פוליטי חינוכי ממדרגה ראשונה, המהווה תרומה לדימוקרטיה. אין זה אסון לקיים בחירות חוזרות.

לא נחליט עכשיו. גם אני מבקש שהות להרהר בנושא. נחזור אפוא לסעיף 6 לאחר שנגמור את הדיון ב"ח סעיפי החוק, ובפרט לאחר שנסיים בסעיפים 4 (ב), 9 ו-10.

2. מסקנות הוועדה בדבר כריחת חורש עצי-אלון עתיקים בגבעת-עדה

היו"ר י. תמיר:

לפניכם הצעת מסקנות, כפי שנוסחו ע"י ועדת המשנה, כולקמן:

א. הוועדה ממליצה על הקמת מרכז קליטה בגבעת עדה, ולכנות לשם כך מבנה קבע.

ב. הוועדה קובעת שקיים אתר בניה מתאים להקמת מרכז קליטה בגבעת עדה, מבלי לפגוע בחורש עצי האלון. והיה ומטעמים שונים ייפסל האתר האלטרנטיבי, יש לכנות באותו חורש מבנה אחר, רב-קומות, ולא מספר מבנים הפזורים על השטח, שבנייתם תפגע ותשחית את החורש.

ג. הוועדה מציינת את הצורך בתנופת הפיתוח בגבעת עדה בתחום השירותים ומקורות פרנסה.

ד. הוועדה רואה כצורך דחוף את חיבור מערכת הביוב בגבעת עדה לרשת הביוב הארצית.

ג. אליעזר:

אני מבקש להשמיט את הסעיפים (ג) ו-(ד) מן המסקנות, משום שהם אינם שייכים לנושא שעמד לפנינו.

ב. צ. קשת:

אני חולק עליך. לא בכל יום מגיעה ועדת הפנים למקום כמו גבעת עדה, ולא ייתכן שנגיד שהתעניינו בבעיה ושמענו את האנשים אבל איננו מתייחסים לבעיה העיקרית של גבעת עדה, שיש לה קשר עם בעיית המושבות הוותיקות בארץ בכלל. מה שנוגע לסעיף (ב) של הצעת המסקנות - אינני מומחה לבניה, אבל אני בטוח שהקמת בניין רב-קומות תהרוס את החורש הרבה יותר מאשר בניינים קטנים הפזורים בו.

היו"ר י. תמיר:

לאור דבריו של ח"כ אליעזר אני מציע שנסתפק במסקנות בסעיפים (א) ו-(ב), אבל בסוף נוסף הערה: "משום הקשר האמיץ בין בניין מרכז הקליטה למצב הישוב - רואה הוועדה צורך לציין שגבעת עדה זקוקה לתנופת פיתוח בתחום השירותים ומקורות הפרנסה".

לזה אני מסכים.

ג. אליעד:

גם אני.

ב.צ. קשת:

הי"ר י. חמיר:
מה שנוגע לשמירה על שטחים פנויים
ואפשרות של מחיה לבני-האדם בניה
לגובה משאירה הרבה יותר מקום לשטחי ירק מסביב לבתים מאשר בתים
קטנים רבים.

אבל למה לבנות את הבנין הגבוה
ויוקא בתוך החורשה?

א. גיבלבר:

הי"ר י. חמיר:
כדי שלא נעסוק בארכיטקטורה, שאיננו
מומחים לה, אולי מוטב לכתוב: "בצורה
שלא תפגע בחורש", כאלטרנטיבה למתכננים. נצביע על כך שאנו מודעים
לצורך לשמור על החורש.

אני מבקש ניסוח חריף יותר; קודם כל
צריך לקבוע שאנחנו שוללים כל ניסיון
לפגוע בחורש.

ג. אליעד:

א. גיבלבר:
אני מבין שמה שמוצע כאן לוטר הוא
שצריך לדאוג לפיחוחה של גבעת עדה.
כל היתר הוא דיבור סתם, משום שאיננו אומרים למעשה שום דבר מפורש.
ניסיון שהצעה אומרת מצד אחד שנראה לנו שיש אלטרנטיבה לאתר מרכז
הקליטה, ומצד שני - שאם יחברר שאין אלטרנטיבה, אפשר יהיה לבנות גם
בתוך החורש.

ג. ברזילי:
אני מכיר את החורש שעליו מדובר.
אפשר ואפילו יפה לבנות בו, מבלי
לעקור אף עץ אחד. זהו חורש מדולל למדי, שרדיים של עצי-אלון שבעקרו
עוד במלחמת-העולם הראשונה, ואפשר לבנות בין העצים. אני חושב שכנ"ה
גבוהה בגבעת-עדה משנה את האופי היסודי של הסביבה.

הי"ר י. חמיר:
אבל בתים קטנים מחייבים מגרש-חניה
ליד כל אחד, שבילים, בתי-ספר וכו'.

ואנחנו יודעים כיצד זה ייגמר.

ג. ברזילי:
באלוני-יצחק למשל בנו מוסד-נוער
בתוך החורש, ואין רואים כמעט את
הבתים.

אשר לסעיף המדבר על רשת הביוב
הארצית - רציתי להעיר שאין רשת ביוב ארצית בארץ. יש רשתות-ביוב
איזוריות.

הי"ר י. חמיר:
נגיד בפירוש שאנחנו בעד בניית מרכז
קליטה, ואנחנו מציעים שטח אלטרנטיבי.
אם מסיבות כלשהן אין זה אפשרי - אפשר יהיה לבנות בחורש, אבל בתנאי
מפורש שניתן לבנות שם מבלי לעקור עצים ומבלי לגרום נזקים לחורש.

ג. אליעד:
אני חוזר ואומר: משפט-הפתיחה של
המסקנות צריך להיות שהוועדה מונגדת
לכל ניסיון של כריחת עצים בחורש.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
4.3.75

זה מוגזם.

ג.צ. קשת:

היור י. תמיד: גם לי זה נראה מוגזם, שאסור יהיה בשום פנים ואופן לעקור אף עץ אחד. מכל מקום, אני מציע להחזיר את ענין הניסוח לוועדת המשנה.

הוחלט: ועדת המשנה (ח'כ י. תמיד, א. גיכלבר, ג.צ. קשת) תנסח שנית את המסקנות, בעקבות ההערות של חברי הוועדה.

3. מסקנות הוועדה בענין הריסת בית-עבו בצפת

היור י. תמיד: הצעת המסקנות עוסקת בהריסת בית-עבו בלבד, ולא בהצעה השניה לטה"י שהועברה אלינו ושדנו בה ביחד עם ההצעה הזאת (בענין הבניה של חסידי ברטלב בצפת).

הוחלט: לאשר נוסח מסקנות כדלקמן:

- א. הוועדה קובעת כי המסורת שנוצרה במשך כ-150 השנים האחרונות, והקשורה בחגיגות ל'ג בעומר, מחייבת את רשויות התכנון למניע פגיעה בבנין משפחת עבו, כולל החצר;
- ב. הוועדה ממליצה בפני שר הפנים להכריז על בית עבו כעל אתר המטורי על פי חוק הגנים הלאומיים ושמורות טבע, תשל"ה-1975;
- ג. את מורגות הכניסה לבית עבו, שתיכננה הרשות לבינוי ושיקום, יש לבצע בהתאם לנ"ל, ולהסיטן מן החצר;
- ד. על מנת לשמור על שלמותו של המבנה וצביונו ההסטורי ממליצה הוועדה בפני משרד השיכון והרשות לבינוי ושיקום לסייע בשיקומו של בית עבו.

4. תוס' הרשויות המקומיות (תמורת ארנונת רכוש)

מר רותם: לאור הדיונים שנערכו כאן, אני מבקש להציע לכם לשנות את סעיף 3, שיהיה כולקמן: "שר הפנים, באישור ועדת הפנים, יקבע בתקנות את חלוקת התמורה בין הרשויות המקומיות. הסעיפים מ-4 ואילך לא ייכללו בחוק, אבל אני רוצה להודיע לכם שכל הסעיפים הללו, מ-4 ואילך, יופיעו כתקנות של שר הפנים, ואנחנו מבקשים שוועדת הפנים תאשר לנו אותם כבר עכשיו כתקנות. אני גם מבקש לציין לקבוע שחקפן של התקנות יהיה עד 31.3.76.

ג. אלי ער: יש בזה תשובה כלשהי לבעיות שהועלו. לי הפריעה ההצעה הקודמת בפרט כשמדובר ברשויות המקומיות הערביות, ששם היחס ב-1966/67 היה ברוע מאד והמצב גרם להתמרמרות רבה. הצעתו של מר רותם עתה מאפשרת לנו להתווכח בעתיד עם שר הפנים על חלוקת התמורה בעת הדיון על חידוש התקנות. מה שמפריע לי הוא השגה הקרובה, עד 31.3.76. אולי אפשר בכל זאת לבוא במשהו גם עד אז לקראת המועצות הערביות?

פר. דותם:

אין זה נכון שלרשויות המקומיות הערביות יש טענות בשטח זה. כל הרשויות שאינן מופיעות ברשימת התוספת יקבלו השנה 10% מסך כל הכנסותיהן כחמורת מס רכוש. כלומר, הרשויות המקומיות הערביות יקבלו יחסית תוספת גדולה יותר מכל רשות מקומית יהודית. משום שהבניה בהן עצומה, הרבה יותר מאשר בכל ישוב יהודי.

ג. אליעזר:

האם הבניה הגדולה ברשויות המקומיות הערביות כיום פירושה שמסי הארנונה שלהן גדלו בהתאם?

ושנית, האם העובדה שלפני 7-8 שנים ההכנסה שלהן היתה קטנה משום שהגביה בהן היתה קטנה ואילו היום היא גדולה בהרבה, משפיעה על החקנות הללו ועל חלוקת הסכומים?

ד. טובי:

לא השתתפתי בדיונים הקודמים בנושא, ואינני יודע אם הוועדה קיבלה אינפורמציה מדוייקת על ההכנסות של הרשויות המקומיות ועל השיעורים שנקבעו להן. מכל מקום, אני חולק על האחוז המופיע בסעיף 2: 4,8% מכלל הכנסות המדינה שיועברו לרשויות המקומיות.

שנית, מפריעה לי לא חלוקת השיעורים, אם היא תיעשה עפ"י החוק או בחקנות. מה שחשוב לי הוא עצם גובה השיעורים עצמם, שנקבע עפ"י אומדנים מ-1966/67. ערבותי הישוב לפי הנתונים שיש לפנינו, ויוצא שכל החקבולים שיקבלו הרשויות המקומיות הערביות כולן יחד הם 0,6%, וזה אבסורד. ואתה אמרת שלרשויות המקומיות הערביות אין מעצמות? אני מציע קודם כל שהוועדה תשמע אותם.

ה. מליצ'ו:

לחוק הזה יש הסטוריה ארוכה. האמת היא שזה שנים קיים ההסדר הזה של העברת 4,8% מכלל הכנסות המדינה לרשויות המקומיות, ולאחוז הזה יש הסבר: הוא נקבע עפ"י הסכם בין הממשלה והרשויות המקומיות; וכשנערך ההסכם - התמורה מארנונת הרכוש של העיריות שהועברה לממשלה היתה מבוטסת על סכום שהיורה אז 4,8% מכלל הכנסות המדינה. לפי דעתי עשינו אז עסק לא נדע. בי כשנערך ההסכם הסכום שקיבלנו היה 100 מיליון ל"י; השנה קיבלנו מן הממשלה על חשבון החוק הזה כ-450 מיליון, משום שהסכום האבסולוטי של ה-4,8% מכלל הכנסות המדינה גדל עם הגידול הכללי בהכנסות המדינה. נכון שהסכם היה מבוטס על מפתח ארנונת הרכוש שהיה קיים אז, ב-1966. אבל בעקבות השינויים בהתפתחות המקומות השונים הנאנו בחשבון שינוי המפתח, והתוספת שמעל ל-100 מיליון בכל שנה מחולקת עפ"י השינויים הללו.

אנחנו מבקשים לא לעגן בתוך החוק את חלוקת התוספת לרשויות המקומיות. אנחנו רוצים עכשיו עם הממשלה בשינוי החלוקה בכלל. צדק ח"כ טובי כשהוא טוען שהרשויות המקומיות הערביות מקבלות רק מעין סן הכסף הזה. אבל זה איננו המקור היחיד להכנסותיהן. הרחלת להגדיל בצורה דראסטית את המענקים לרשויות המקומיות הערביות, ונגם לגרעונות שלהן יתייחסו מעתה כמו לאלה שברשויות המקומיות האחרות.

אנחנו מציעים אפוא לקבל את המסדה שהציע מר דותם. אנחנו רק מבקשים שבסעיף 3 ייאמר: "לאחר התקיעות עם הארגון היציג של השלטון המקומי" - ויש לכך תקדימים בחוקים אחרים המדברים אף הם על התייעצות בארגון יציג, אם זו ההסתדרות או ארגון יציג אחר. אנחנו מבקשים להיות שותפים בעניין.

ו. צ. קשת:

בחוק הזה היינו ערים לצורך שלא להקפיא את המצב הקיים. עד כה אני מודה שלא נתתי את דעתי לעניין האחוז המופיע בסעיף 2 - 4,8%. נדמה לי שאילו קבעו זאת היום, האחוז היה גבוה יותר, משום שערך הרכוש של הרשויות המקומיות עלה בהרבה.

ז. גיבלבר:

להיפך. כלל הכנסות המדינה גדלו יותר

ג. צ. קשת:

מכל מקום, הבעיה של שינוי הטקאלה של החלוקה איננה בעיה של הסקטור הערבי בלבד. אי-אפשר להשלים עם מצב שבו אין מתחשבים בשינויים שחלו במקומות כמו בת-ים וכו'. משום כך הגענו למסקנה שכל המבנה הזה חייב להיבדק מחדש, ועלינו לדבר לא רק על חלוקת התוספת אלא גם על חלוקת היסוד.

בא מר רותם ואומר: קיבלנו את עמדתכם היסודית שצריך לדבר לא רק על התוספת אלא גם על היסוד, אבל אני מבקש שער ל-31.3.76 לא יהיה שינוי.

אני אינני יודע איך עושים שינוי כזה, במה זמן צריך לעבוד עליו, ואם יש או אין דרך-ביניים. בלית ברירה אני נאלץ אפוא להסכים גם להצעת התוספת שהציע מר רותם, בדבר הארכת התקנות עד ל-31.3.76. אבל אני פונה למשרד הפנים: שמא בכל זאת יש אפשרות לתקן עוד השנה לפחות את העיוותים הבולטים. את כל הטבלה נתקן ב-1976, אבל משהו אולי אפשר לעשות גם השנה. כי לדעתנו יש דברים שצריך לתקנם מיד. אם יתברר שבשום אופן אי-אפשר לעשות השנה שום דבר - אין לנו ברירה אלא לקבל את עמדתו של מר מליון, שגם הוא רוצה בשינוי אבל מבין שהשנה זה לא ניתן.

אני גם מסכים שייאמר "בהתייעצות עם הארגון היציג של השלטון המקומי, ובאישור ועדת הפנים של הכנסת".

א. גינלברג:

אני מסכים עם ח"כ קשת. האם אי-אפשר לתקן את העיוותים, כולל אלה ברשויות הערביות, עד 1976 באמצעות מכומי התוספת?

ה. טובי:

בשים אופן איננו יכולים לאשר רשימה כזאת השנה. קחו למשל מקום כמו אום-אל-פחם, שמקבל 0,00821%. זה ממש מגוחך.

מר רותם:

כשנקבע האחוז - הם לא גבו ארנובת רכוש כלל.

ה. טובי:

וזהו הכפר הגדול ביותר מבין כל הישובים הערביים. איך אפשר לתת לו פחות מאשר למקום אחר, כמו שפרעם, שהוא שלישי ממנו? יש גם בישוב היהודי מקומות שצריך להתחשב בהם, ולא רק בת-ים. אבל משום שיש מצב כזה גם בישוב היהודי - אי-אפשר להשאיר בינתיים את העוול הקיים בישוב הערבי, ואני פונה לוועדה שתבקש ממשרד הפנים, לפני שאנחנו מאשרים את הטבלה הזאת, להתחשב במצב.

ג. אליעזר:

זו הפעם הראשונה אני שומע שהיות ואום-אל-פחם לא גבתה מס רכוש ביום הקובע - היא לא מקבלת כמעט שום דבר לפי החוק הזה. היא לא גבתה, אבל הממשלה הויה גובה עכשיו גם את החלק שאום-אל-פחם הייתה זכאית לגבות ולא גבתה. למה שלא תתן אפוא לאום-אל-פחם את חלקה ממה שהממשלה גובה?

י. נארי:

אנחנו באים היום לאשר בחוק הסכם שנעשה ב-1966/67. חוק כדי כך אנו ערים לכל הפגמים ולכל הליקויים שבאותו הסכם. משום כך הקנינוטמכות לשר ולנו לשנות את הטבלה ואת הפרופורציה הפנימית וכו', ואילו אתם מתפרצים לדלת פתוחה. בשלב זה אין מנוס אלא לתת למצב הקיים חוקף חוקי, במקום שזה ייעשה ללא חוק וללא התיקון.

ד. ברזילי:

לא ברור לי למה העניין צריך להידחות לשנה. כשנקבע התקציב של הרשויות המקומיות - הוא מביא בחשבון את ההכנסה עפ"י ההסכם הזה, והיתרה מכוסה ע"י המענק של משרד הפנים. הוא הדין לגבי הרשויות המקומיות הערביות.

ד. ברזילי:

ואם אום-אל-פחם תקבל רק סכום קטן לפי החוק הזה - משרד הפנים ישלים לה את החסר באמצעות המענק. וכיוון שאנחנו מדברים כאן רק בחיקון טבלע - מדוע אין אפשרות לקחת מפתח את ההכנסה מארנונת הרכוש הממשלתי, ביחד עם העירונית שהועברה אליה, ב-1969/70, במקום הבסיס של שלוש שנים לפני 1967, כפי שקבוע כאן?

ג. רותם:

מלכתחילה באתי הנה לקבל אישור להסכם שנעשה בין השלטון המקומי ובין משרד הפנים, הסכם שקיבל אישור של ועדת הכספים בהבנה שהוא יקבל לנוש חוקי. בגלל השינויים שחלו בהתפתחות של הרשויות המקומיות אטרנו שאיננו יכולים להביא מיד את ההסכם לאישור בחוק, אלא עלינו לתקן את העיוותים באמצעות התוספת. לא ייתכן היום להטיל קנס על כל אותן רשויות מקומיות שבשעתו אכן גבו את המסים. אין זה קל היום למצוא מפתח חדש.

העיוות למעשה הוא תיאורטי, כפי שאמר נד ברזילי: אותן רשויות מקומיות שאינן מקבלות את התמורה באמצעות ארנונת רכוש - מקבלות אותה במענק-איזון. הבעיה חמורה במקום כמו ערד הרבה יותר מאשר באום-אל-פחם. אום-אל-פחם אף פעם לא רצחה לגבות ארנונת רכוש. האם היא צריכה לקבל פרס עבור זה?

ז. אליעזר:

אבל היום הממשלה גובה את הארנונה גם באום-אל-פחם?

ח. רותם:

אין כל קשר בין ארנונת רכוש ובין מס הרכוש. הממשלה גובה גם יותר מס-הכנסה. הממשלה ברתנת לרשויות המקומיות אחרז מסויים מכלל הכנסות המדינה, ולא חשוב מה היא גובה בכל רשות, לא במס רכוש ולא במס. ובמיוחד שהממשלה הורידה אחת הכל של שני המסים כאשר איחדה אותם.

מכל מקום, הבעיה איננה של המיעוטים אלא של כלל הרשויות המקומיות הקטנות שהתפתחו, ואלו החדשות שנוספו וכו'. אנחנו חושבים לבטל את החלוקה הזאת בכלל בתוך השנתיים הקרובות, ולהנהיג במקומה שיטה חדשה של איחוד כל המענקים. אבל יחד עם זה, קיימת חובה של שמירת הסכמים, ואיננו יכולים לשנות את החלוקה הזאת שבקבע בהסכם לקראת השנה הקרובה. כי אנו עומדים היום כבר במרץ, והרשויות המקומיות כבר הכינו את תקציביהן לשנה הבאה על סמך החלוקה הזאת. אנו מבקשים אפוא מן הכנסת לאשר את החיקון כפי שאני מציע: שר הפנים באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה יקבע בתקנות את חלוקת התמורה בין הרשויות המקומיות. יחד עם זה אני מבקש לאשר את הסעיפים מ-4 ואילך בתקנות של שר הפנים, שתקפן יהיה עד ה-31.3.76, כדי שנוכל לפרסם את התקנות כבר ביחד עם פרסום החוק, עוד לפני ה-31.3.75.

ט. קשת:

היכן ייאמר שזה עד 31.3.76?

י. רותם:

בתקנות ייאמר שהוועדה מאשרת את הסעיפים הללו כתקנות, שתקפן עד

31.3.76.

ההצעה להוסיף בהתייעצות עם הארגון היציג של השלטון המקומי היא נושא חדש. עדיין אין מוסד המייצג את הרשויות המקומיות, משום שמרכז השלטון המקומי איננו מורכב עפ"י ההסכם הכוחות של המפלגות ברשויות המקומיות, אלא עפ"י הסכם הודי.

יא. חמיר:

אני מצטער על שמשרד הפנים איננו מביין את החשיבות שבמרכז השלטון המקומי בארגון יציג. אנחנו צריכים להיות מעוניינים שלרשויות המקומיות יהיה ייצוג מתאים ע"י ארגון יציג אחד. אבל היות ומשרד הפנים מתנגד - לא נצביע על כך היום.

אני סבור שעלינו בהחלט להצביע על כך היום.

ב.צ. קשת:

אני מציע להגדיל את האחוז הכללי מ-4,8% ל-5,8%.

ת. טובי:

שנית, בסעיף האוסר להסמיך את שר הפנים לקבוע את החלוקה עדיין לא נקבע שאנחנו מאשרים את התקנות.

אני מציע להחליט שהוועדה פונה פה-אחד למשרד הפנים לשקול את הצורך

היו"ר י. תמיר:

לכלול בחוק סעיף בדבר חובת התייעצות בארגון היציג של הרשויות המקומיות.

אני חוזר וטוען שזהו נושא חדש.

מר רותם:

זוהי גישה עקרונית. אינני סבור שהוועדה זקוקה להסכמת שר הפנים להתייעץ בארגון כלשהו שהיא מוצאת לנכון להתייעץ בו.

ב.צ. קשת:

האם מר רותם מודיע בשם הממשלה שהיא תחנוד להצעה הזאת?

ב.אליעד:

כן.

מר רותם:

גם אני סבור שצריך להתייעץ בארגון היציג של הרשויות המקומיות, ויש

א. גיבלבר:

לפך תקדימים. אבל גם אני סבור שאינני יכול להצביע נגד הממשלה וצדד אשר בענין זה, ולכן אני חומך בהצעת היו"ר לפנות לשר הפנים.

הוחלט: 1. לא לקבל את הצעת ח"כ טובי להעלות את אחוז השתתפות הממשלה מ-4,8% ל-5,8%.

המתייגות: ת. טובי.

2. לא לקבל את הצעת ח"כ קשת להצביע בניגוד למשרד הפנים על הכללת סעיף בדבר חובת התייעצות בארגון היציג של הרשויות המקומיות.

3. לקבל את הצעת היו"ר לפנות לשר הפנים לשקול את הצורך לכלול בחוק סעיף בדבר חובת התייעצות בארגון היציג.

4. לקבל את הצעת מר רותם: בחוק ייאמר רק "שר הפנים, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה, יקבע בחקנות את חלוקת התמורה בין הרשויות המקומיות". הסעיפים בהצעת החוק מ-4 ואילך מאשרים ע"י הוועדה כחקנות, שיאיו בתוקף עדי-ה-31.3.76.